

Geestelijke gezondheidszorg bij kwetsbare kinderen

Netwerk Geestelijke Gezondheid
Kinderen en Jongeren Oost-Vlaanderen

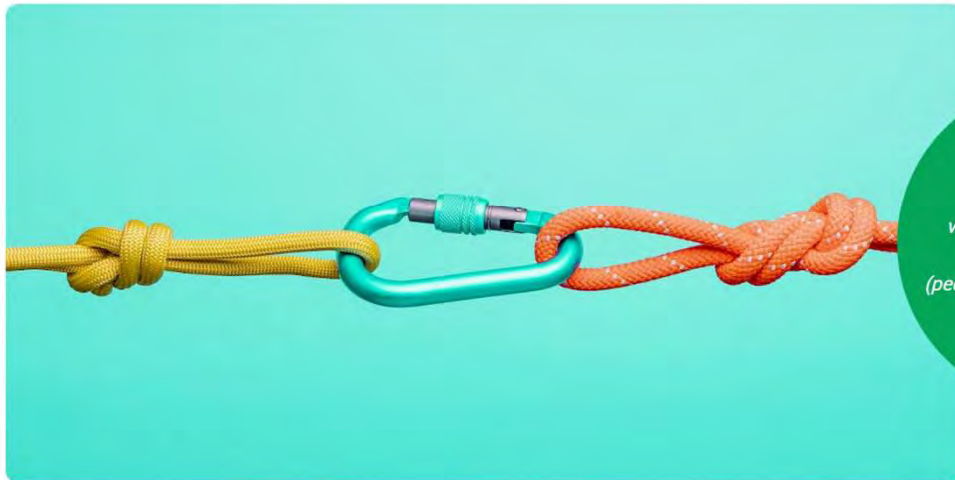
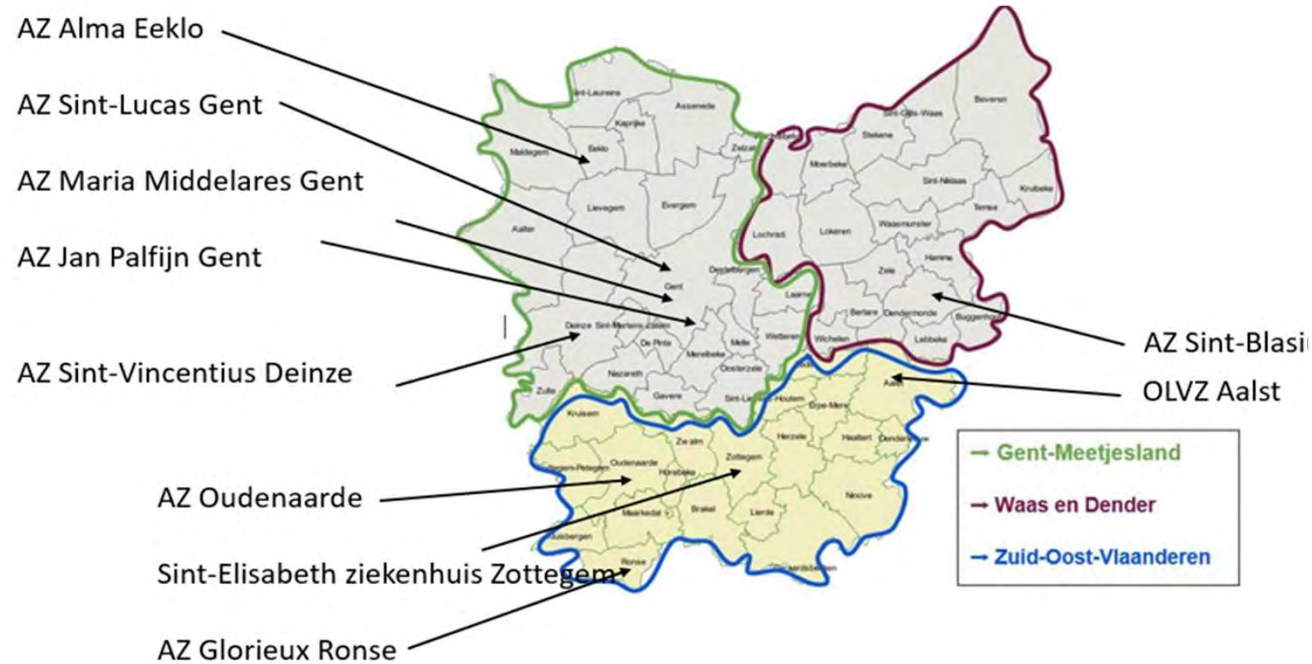
Symposium: (kleine) kinderen, grote zorg

Eline Moreaux (jeugdarts Liaison)

Emma Danneels (coördinator Liaison)

RADAR LIAISON

Pediatrie-diensten in Oost-Vlaanderen

Liaison

versterking van geestelijke
gezondheidszorg op
(pediatrie)diensten in algemene
ziekenhuizen

Inhoud van deze vorming

1. Welzijn: psychisch en fysisch welbevinden
2. Risico- en beschermende factoren
3. Alarmsymptomen
4. Adverse Childhood Experiences
5. Hoe omgaan met psychische noden?
6. Good practices

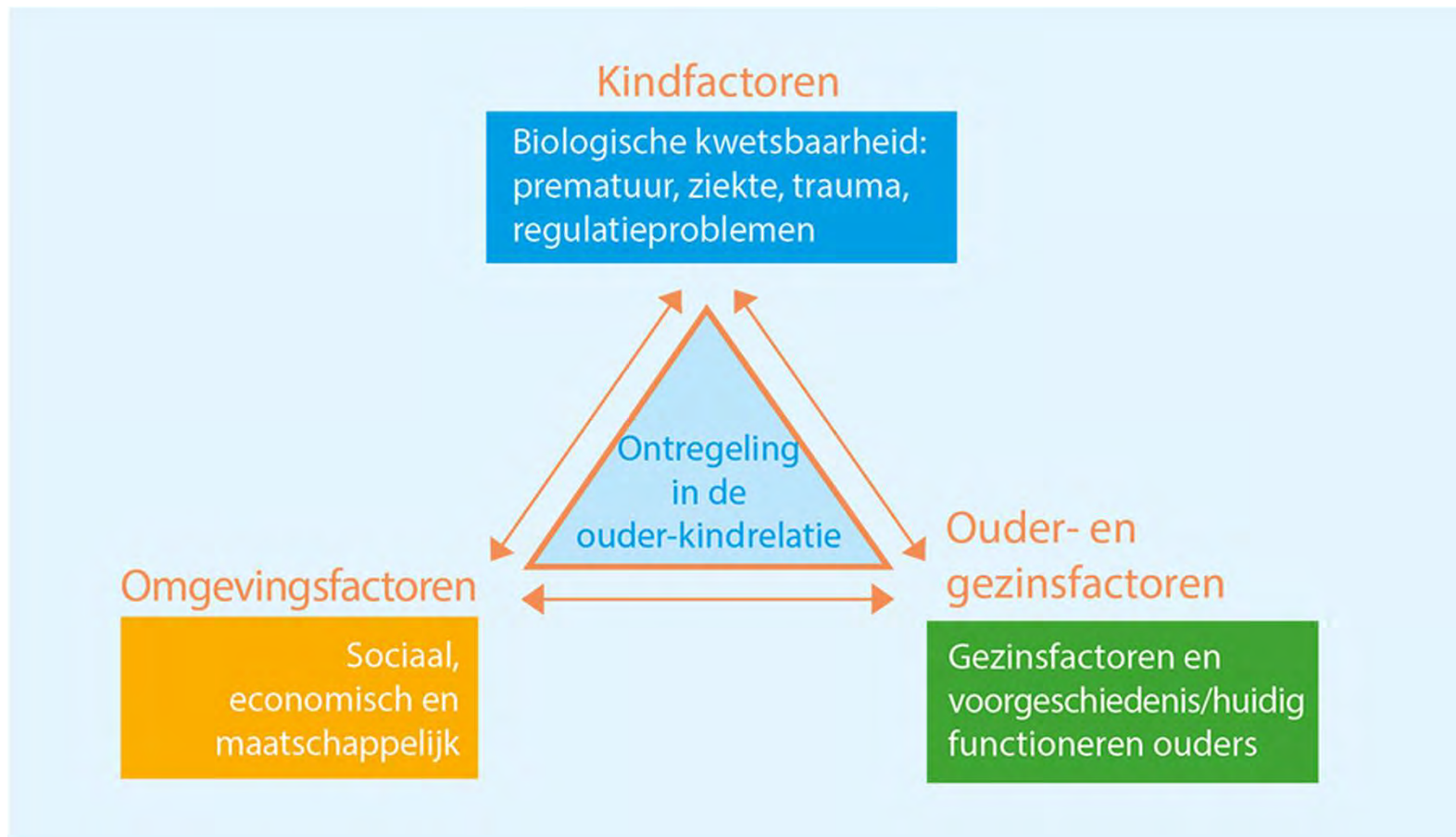
Welzijn: Psychisch en fysisch welbevinden

Zijn onafscheidelijk van elkaar en hebben
een wederzijdse beïnvloeding: vaak
twesporenbeleid nodig.

	Fysische of lichamelijke noden	Psychische noden
Klachten	Lichaam/ziekte	Geest/psychische kwetsbaarheden
Oorzaak	Vaak een duidelijke oorzaak en gevolg van klachten	Samenspel van complexe factoren (psychische kwetsbaarheid, opvoeding, context, levensgebeurtenissen, ...)
Behandeling	Snel tempo, onmiddellijke behandeling Actieve behandeling vanuit dokters en verpleegkundigen	Trager tempo, kijken naar lange termijn Empowerment of krachtgericht werken
Focus	Leven of dood, genezing	Verbeteren van de levenskwaliteit
Doel	Genezen en lijden wegnemen/verminderen	Zorgen/helpen omgaan met het lijden

Risico- en beschermende factoren

Alarmsymptomen

- Gedragsveranderingen
- Veranderingen in eet- en slaapgewoonten
- Fysieke klachten zonder duidelijke medische oorzaak/ SOLK (Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten)
- Problemen op school
- Overmatige zorgen of angsten
- Regressie in ontwikkeling
- Problemen binnen het gezin

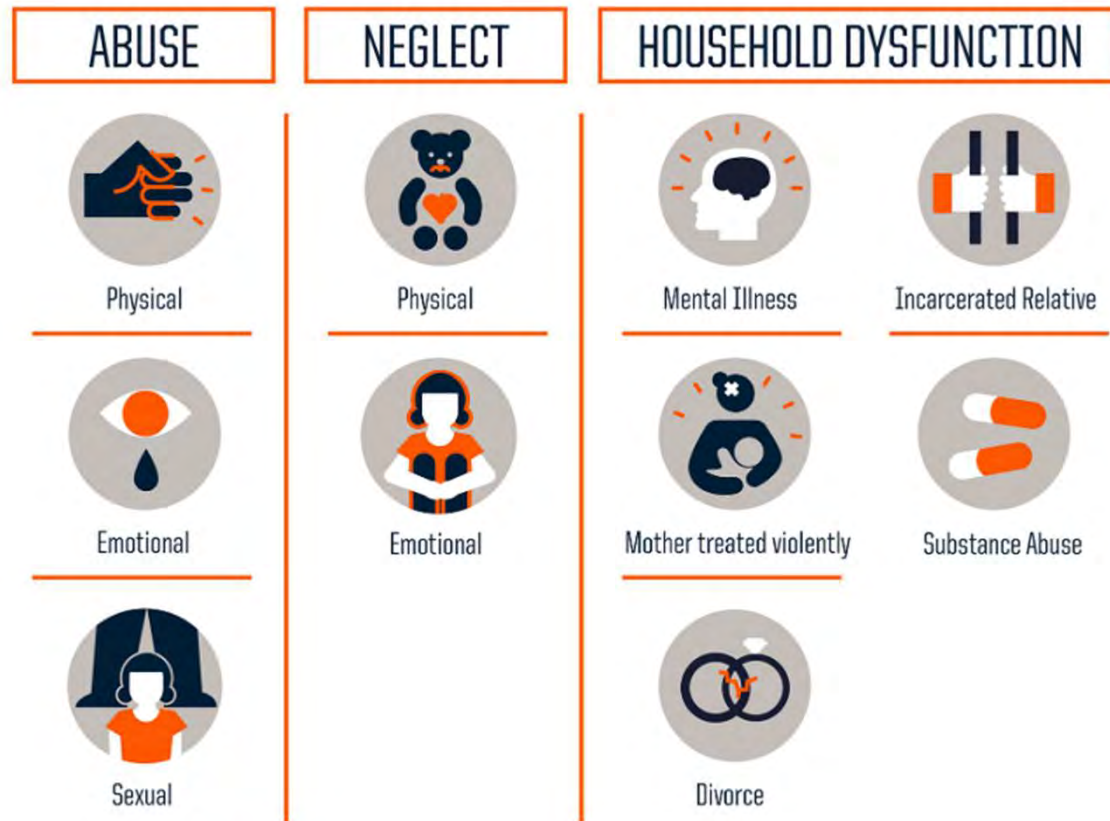
Psychische problematieken

- Eetproblemen
- Angstklachten
- Excessief huilen
- Hechtingsproblemen
- Zelfverwondend gedrag
- Ontwikkelingsproblemen
- Psychosomatische klachten
- Kinderen/jongeren met moeilijke context
- Stemningsklachten bv. donkere gedachten
- Gedragsproblemen bv. woedeaanvallen, agressie
- Kinderen van ouders met een psychische of verslavingsproblematiek (KOPP/KOAP)
- Signalen van een onveilige thuissituatie, vermoeden van kindermishandeling en verwaarlozing

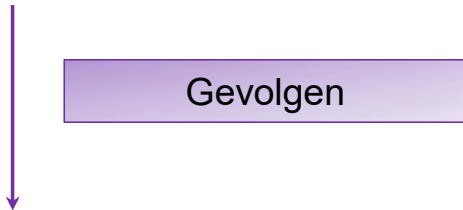
Adverse Childhood Experiences

Three Types of ACEs

Adverse Childhood Experiences

Ingrijpende, stressvolle of traumatische gebeurtenissen tijdens de kindertijd

Extra kwetsbaarheid voor:

- Mentale gezondheidsproblemen
- Fysieke gezondheidsproblemen
- Gedragsproblemen

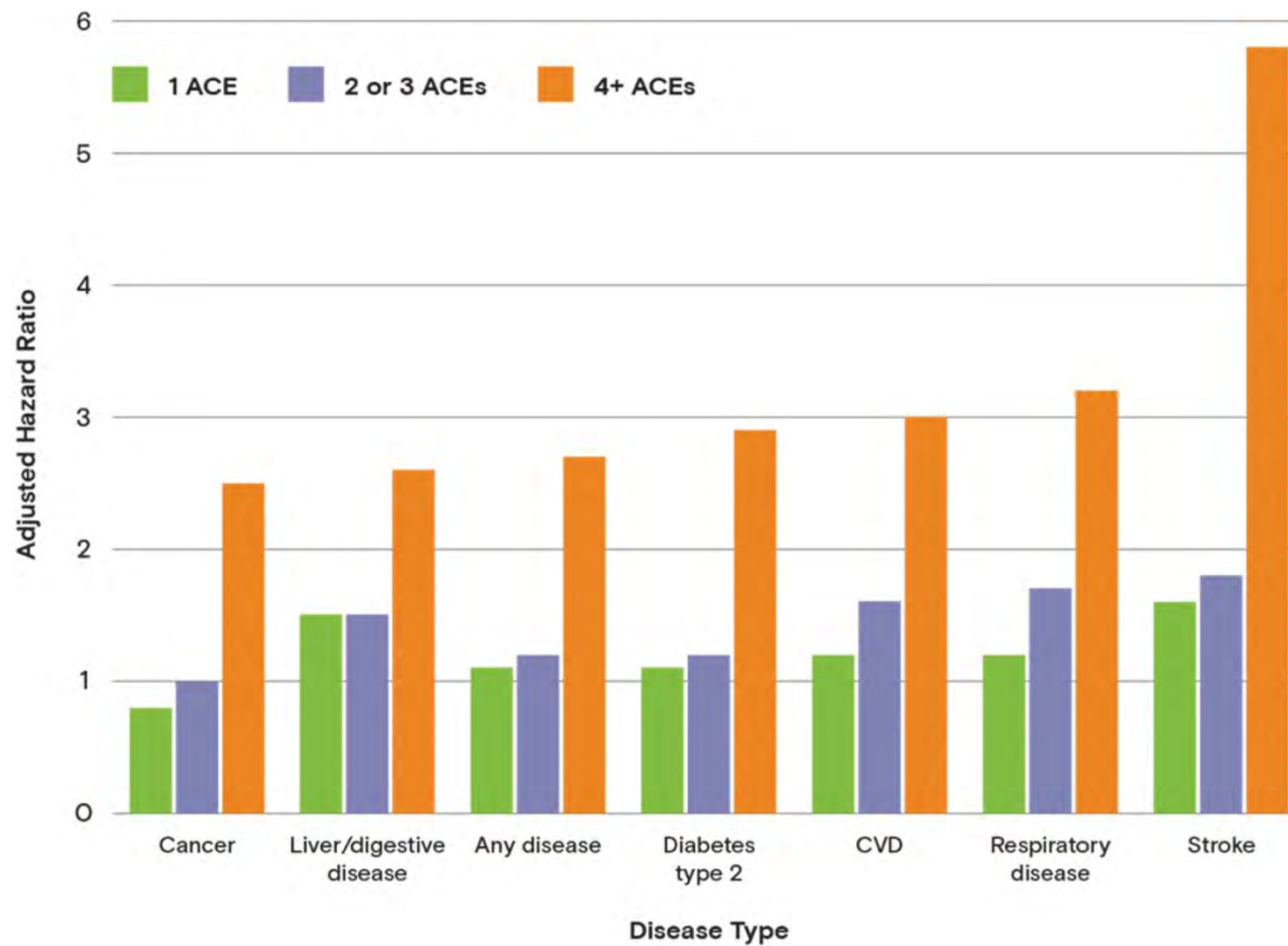

Chart: Odds ratios - ACEs and lifetime chronic health conditions
(Source: Institute of Health Equity, University College London)

Hoe omgaan met psychische noden?

Elke situatie is uniek

Elke problematiek heeft een andere benadering nodig

Kinderen/jongeren hebben een eigen achtergrond, sociaal-emotionele ontwikkeling, persoonlijkheid, gezinssituatie, interesses,...

Belangrijk om te onthouden dat je niet direct met een oplossing klaar moet staan!

GOOD PRACTICES

- 1) Preventieve zorg
- 2) Tweesporenbeleid
- 3) Hoe een gesprek aangaan?
- 4) Betrekken van de context
- 5) Verwijzing naar professionals
- 6) Monitoren & evalueren

1) Preventieve zorg

- Screening en vroege detectie
- Zorgen voor een voorspelbare en veilige omgeving
 - Vaste structuren en routines aanbieden
 - Duidelijke communicatie te gebruiken
 - Fysieke veiligheid te waarborgen door een veilige en kindvriendelijke omgeving te creëren.
 - Consistente reacties op gedrag te geven, zodat kinderen begrijpen wat de gevolgen zijn van hun acties.
- Ondersteuning bieden aan ouders
- **Belang vroegdetectie vanuit eerste- en tweede lijn**

2) Tweesporenbeleid

- Samenwerking tussen disciplines
- Klachten monitoren
- Psychosociale aspecten in kaart brengen

3) Hoe een gesprek aangaan?

- Empathisch zijn
- Durf zaken benoemen (oa. draagkracht ; welbevinden ; suïcidaliteit,...)
- Voorbeeld suïcidaliteit
 - Bevragen ≠ verhogen suïcidaliteit
- Metacommunicatie / non verbale zaken benoemen

4) Betrekken van de context

- Ouders/naasten betrekken
 - Bekijk de context: hoe is de draagkracht, is er extra hulpverlening nodig voor kind of voor ouders? Wie kan thuiscontext versterken?
- Netwerk verbreden
Draagkracht verhogen: wie kan gezin mee ondersteunen?
- Culturele en sociale sensitiviteit

5) Verwijzing naar professionals

Bekijk het professioneel netwerk: met welke professionals kan je je bezorgdheid delen, wie kan dit mee opvolgen, naar wie kan je doorverwijzen,...?

- Kind en Gezin/CLB
- Psychologen
Eerstelijnspsychologische zorg
- Kinder- en jeugdpsychiater
- Pediater of andere behandelende arts
- Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)
- CAR (Centrum Ambulante Revalidatie)
- Thuisbegeleiding: algemeen of naargelang diagnose
- ...

**Belang van
geïntegreerde zorg**

6) Monitoren en evalueren

Brené Brown on Empathy vs Sympathy

Interessante websites

- Opgroeien.be – <https://opgroeien.be>
- Kind en Gezin – <https://kindengezin.be>
- Eetexpert – <https://eetexpert.be>
- <https://www.zelfmoord1813.be/info-voor-hulpverleners/netwerken-ggzorg/oost-vlaanderen/radar>
- Netwerkorganisaties per provincie: veel hulpverlening voor professionelen
- Eerstelijnspsychologische zorg: <https://www.elpen.be/>

Bedankt voor jullie aandacht!
Hebben jullie nog vragen?

emma.danneels@karus.be

<https://www.radar.be/liaison/>